

Scenariusz lekcji języka polskiego
z wykorzystaniem
monitora interaktywnego oraz Multibooka

Temat: Kogo można nazwać prawdziwym przyjacielem?

Cele ogólne lekcji:

- poznanie treści bajki Adama Mickiewicza pt.: „Przyjaciele”
- doskonalenie umiejętności pięknego czytania ze zrozumieniem i odtwórczego opowiadania

Cele operacyjne lekcji – uczeń:

- kształtuje umiejętności wypowiedzi na określony temat
- omawia odczucia i przeżycia związane z treścią utworu
- gromadzi i dysponuje szerokim zasobem słownictwa dotyczącego przyjaźni
- ustnie i pisemnie wypowiada się na temat bohaterów
- w wypowiedzi posługuje się cytatem
- potrafi pracować w grupie
- kształtuje społecznie aprobowane postawy moralne tkwiące w sensie bajki

Metody: burza mózgów, pogadanka wprowadzająca, ćwiczeń praktycznych, problemowa, dyskusja.

Tok lekcji:

1. Czynności wstępne- powitanie klasy, sprawdzenie obecności, sprawdzenie zadania domowego- krzyżówki z hasłem PRZYJACIEL.
2. Próba zdefiniowania przez uczniów słowa przyjaciel.
3. Sprawdzenie w słowniku języka polskiego definicji hasła i zapisanie go na monitorze interaktywnym:
 - a) PRZYJACIEL- człowiek pozostający z kimś w bliskich, serdecznych, stosunkach, żyjący z kimś w przyjaźni, darzony zaufaniem.
 - b) człowiek okazujący komuś, lub czemuś swą sympatię, zwolennik, miłośnik.
4. Zapisanie tematu lekcji.
5. Wysłuchanie nagrania bajki pt.: „Przyjaciele” A. Mickiewicza zamieszczonej w Multibooku, a następnie ciche czytanie utworu
6. Wyjaśnienie niezrozumiałych wyrazów
7. Pytania badające stopień zrozumienia utworu.

- a) Kim są bohaterowie utworu „Przyjaciele”?
- b) Co wiemy o ich życiu?
- c) Jakie zdanie o Leszku i Mieszku mieli inni mieszkańcy powiatu
- d) Kto opowiada o przygodzie z niedźwiedziem

Odpowiedzi są potwierdzone cytatami z tekstu.

8. Rozmowa o bohaterach bajki, określenie ich cech charakteru.

LESZEK

MIESZEK

samolubny- w niebezpieczeństwie myślał tylko o sobie, fałszywy, egoistyczny, samolubny, nieczuły, obłudny,

tchórzliwy, nielojalny nie był prawdziwym przyjacielem, kłamliwy.

zaradny, sprytny - czego dowodem jest przechytrzenie niedźwiedzia, ufny – liczył na pomoc Leszka, wierny,

przyjacielski, rozżalony, wyrozumiały, pomysłowy, odważny.

9. Wyjaśnienie sformułowania „mieć przyjaciela” lub „być czyimś przyjacielem” – próba dyskusji w trakcie, której zachęcamy uczniów do określenia, na czym polega „prawdziwa przyjaźń”, czy takim określeniem możemy nazwać związki łączące Mieszka i Leszka?

10. Ćwiczenia słownikowo – frazeologiczne /KARTA PRACY/

a) dobieranie trafnych określeń do słowa Przyjaźń : stała, głucha, dozgonna, beznadziejna, szczerą, prawdziwa, chciwa, bezinteresowna, zachłanna, wierna, niezawodna, litościwa, niepewna, niegodziwa, czuła, słodka, raniąca, obłudna.

b) tworzenie słownika do tematu: wartości i antywartości.

DOBRO

szczerłość
odwaga
miłość
mądrość
prawdomówność

ZŁO

nieszczerość
tchórzostwo
nienawiść
głupota
kłamstwo

d) odmiana rzeczownika przyjaciel przez przypadki.

/ Praca grupowa duży arkusz papieru/

Liczba pojedyncza

M. przyjaciel

D. przyjaciela

C. przyjacielowi

B. przyjaciela

Liczba mnoga

przyjaciele

przyjaciół

przyjaciołom

przyjaciół

N. przyjacielem

przyjaciółmi

Ms. przyjacielu

przyjaciołach

W. przyjacielu

przyjaciele

11. Pokaz slajdów zamieszczonych w Multibooku - przypomnienie wiadomości o rymach

12. Ćwiczenia interaktywne dotyczące rymów

13. Kodeks przyjaźni- praca w grupach

14. Podsumowanie tematu.

To, czego zaistniała sytuacja nauczyła nas, jest przekazane w formie ogólnego podsumowania - morału. Wyjaśnienie terminu.

Morał – krótkie pouczenie, końcowy wniosek w formie nauki moralnej wpływający z przytoczonej wcześniej historii.

15. Zadanie pracy domowej:

„Mam prawdziwego przyjaciela” – przedstaw swojego przyjaciela i napisz, jakie cechy najbardziej Ci się u niego podobają.

Prowadząca – Dorota Gwizdała-Gurgul

W poszukiwaniu przyjaźni

Zanim przeczytasz

- Jakie cechy powinien mieć prawdziwy przyjaciel?

Adam Mickiewicz
Przyjaciele

Nie masz teraz prawdziwej przyjaźni na świecie;
Ostatni znam jej przykład w oszmiańskim powieciu¹.
Tam żył Mieszek, kum² Leszka, i kum Mieszka Leszek,
Z tych, co to: gdzie ty, tam ja – co moje, to twoje.
Mówiono o nich, że gdy znaleźli orzeszek,
Ziarno dzieliли na dwoje;
Słowem, tacy przyjaciele,
Jakich i wtenczas liczono niewiele.
Rzekłbyś: dwóch duch³ w jednym ciecie.

O tej swojej przyjaźni raz w cieniu dąbrowy⁴
Kiedy gadali, łącząc swoje czułe mowy
Do kukań zozu⁵ i krakań gawronich,
Alić⁶ ryknęło raptem coś koło nich.
Leszek na dąb; nuż po pniu skakał jak dzięciołek.
Mieszek tej sztuki nie umie,
Tylko wyciąga z dołu ręce: „Kumie!”
Kum już wylaził na wierzchołek.

Ledwie Mieszkowi był czas zmrzyć oczy,
Zbladnąc, paść na twarz: a już niedźwiedź kroczy.
Trafia na ciało, maca: jak trup leży;
Wącha: a z tego zapachu,
Który mógł być skutkiem strachu,
Wnosi, że to nieboszczyk i że już nieświeży.

¹ Powiat oszmiański – obszar znajdujący się obecnie na terenach Litwy i Białorusi.
² Kum – dawniej przyjaciel, towarzysz.
³ Dwój duch – dwie osoby.
⁴ Dąbrowa – las dębowy.
⁵ Zozuła – kukulka.
⁶ Alić – dawniej: oho.

Więc mruknąwszy ze wzgardą odwraca się w knieję⁷,
Bo niedźwiedź Litwin mięs⁸ nieświeżych nie je.

Dopieroż Mieszek odżył... „Było z tobą krucho⁹!” –
Wola kum. – Szczęście, Mieszku, że cię nie zadrapa!
Ale co on tak długo tam nad tobą sapał,
Jak gdyby coś miał powiadać na ucho?”
„Powiedział mi – rzekł Mieszek – przysłowie niedźwiedzie:
Ze prawdziwych przyjaciół poznajemy w biedzie”.

⁷ Knieja – wielki, gęsty las, w którym mieszkają zwierzęta.
⁸ Mięś – mięs.
⁹ Krucho – niedobrze.

Po przeczytaniu

- Przedstaw przygodę Leszka i Mieszka tak, jak opowiedziałby ją Mieszek. Możesz wykorzystać podane wyrazy.
 pewnego razu, wtem, nagle, po chwili, wtedy, potem
- Na podstawie utworu *Przyjaciele* wyjaśnij, jak rozumiesz słowa: *Prawdziwych przyjaciół poznajemy w biedzie*. Oceń postępowanie Leszka.
- Kiedy przyjaźni bywa wystawiona na próbę? Podaj przykłady sytuacji z życia codziennego.
- Czy Leszka i Mieszka łączyła prawdziwa przyjaźń? Uzasadnij swoją odpowiedź.
- Przeczytaj głośno dowolny fragment utworu Adama Mickiewicza. Podaj przykłady wyrazów, które się rymują. Powiedz, jak rymy wpływają na brzmienie tekstu.

Przypomnienie

Podobnie lub jednakowo brzmiące końcowe części wyrazów nazywamy **rymami**. Występują one najczęściej na końcu wersów.

Praca w grupie

- W kilkuosobowych zespołach ułóżcie *Kodeks przyjaźni*. Zapiszcie go w punktach na arkuszach papieru.

Praca twórcza

- Narysuj komiks, któremu nadasz tytuł *Prawdziwy przyjaciel*.

12

13